

RJEŠENJA ISPITA IZ **PSIHOLOGIJE** NA LJETNOM ROKU
DRŽAVNE MATURE
lipanj 2016.

1. D
2. B
3. D
4. C
5. D
6. A
7. D
8. C
9. A

10.

2 boda	Dvostruki (višestruki) sukob istovremenog privlačenja i odbijanja
1 bod	Odgovor je dan opisno, npr.: Nije se mogla odlučiti između dvaju ciljeva (škola) od kojih svaki ima pozitivne i negativne strane; Sukob dvaju ciljeva od kojih svaki ima pozitivne i negativne strane.
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

11.

2 boda	<i>Završena medicinska škola osigurava posao u medicinskim ustanovama i dobru plaću.</i>
1 bod	Motivi koji se nalaze na 2. razini hijerarhije; 2. razina hijerarhije; financijska sigurnost; posao
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

12.

2 boda	Kognitivni znak – poteškoće s koncentracijom Bihevioralni znak - ne želi razgovarati
1 bod	Naveden je jedan znak i primjer; navedena su dva znaka; navedena su dva primjera
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

13.

2 boda	Mali mozak
1 bod	Mozak
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

14.

2 boda	Čunjići
1 bod	Fotoreceptori za boje; stanice koje su bliže središtu mrežnice; stanice u fovei
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

15.

2 boda	Strah i bijes (srdžbu)
1 bod	Navedena jedna emocija (strah ili bijes); primarne (osnovne)
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

16.

2 boda	Senzorna adaptacija; osjetna adaptacija; senzorna prilagodba; osjetna prilagodba
1 bod	Adaptacija; prilagodba; prilagodba osjetila; Zato jer je podražaj konstantan pa se osjet smanjuje.
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

17.

3 boda	Imenovane su i objašnjenje 2 tražene vrste motivacije te je svakoj pridružena točna rečenica iz teksta: Intrinzična motivacija • zasniva se na unutrašnjim poticajima poput interesa, zadovoljstva i sl. • <i>Sanja osobito voli praksu u bolnici i često ostaje duže no što je potrebno jer želi naučiti što više.</i> Ekstrinzična motivacija • zasniva se na vanjskim poticajima poput nagrada, priznanja, straha od kazne i sl. • <i>Fiziku uči samo da bi izbjegla negativnu ocjenu.</i> ili • <i>Završena medicinska škola osigurava posao u medicinskim ustanovama i dobru plaću.</i>
2 boda	Imenovane su 2 vrste motivacije i pridružene su im točne rečenice, ali nedostaju objašnjenja. Objašnjene su 2 vrste motivacije i pridružene su im točne rečenice, ali nedostaju nazivi. Imenovane su i objašnjene 2 vrste motivacije, ali nedostaju odgovarajuće rečenice iz teksta ili je samo 1 rečenica iz teksta točna.
1 bod	Imenovana je i objašnjena 1 vrsta motivacije i pridružena joj je odgovarajuća rečenica iz teksta. Imenovane su 2 vrste motivacije (i objašnjena je 1 vrsta ili je prepisana 1 rečenica) Objašnjene su 2 vrste motivacije (i naveden je naziv 1 vrste ili je prepisana 1 rečenica) Prepisane su 2 odgovarajuće rečenice (i imenovana je 1 vrsta motivacije ili je objašnjena 1) Imenovana je i objašnjena 1 vrsta motivacije. Imenovana je 1 vrsta motivacije i prepisana je odgovarajuća rečenica. Objašnjena je 1 vrsta motivacije i prepisana je odgovarajuća rečenica.
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

18.

2 boda	Proaktivnu interferenciju
1 bod	Negativni transfer; ono što zna ometa ga u učenju novoga; staro znanje ometa stjecanje novoga; interferencija (ometanje) koje djeluje unaprijed
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

19.

2 boda	Operantnim uvjetovanjem; Skinnerovim uvjetovanjem; instrumentalnim uvjetovanjem
1 bod	Uvjetovanjem; potkrepljenjem; pozitivnim potkrepljenjem
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

20.

2 boda	U proceduralnom (pamćenju); u nedeklarativnom (pamćenju)
1 bod	U vještinama; u pamćenju koje se ne iskazuje riječima
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

21.

2 boda	(Metoda) dosjećanja; (metoda) reprodukcije
1 bod	Metoda u kojoj sami moramo izvući iz pamćenja neki podatak; metoda kod koje nam nije ponuđen odgovor; metoda prisjećanja
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

22.

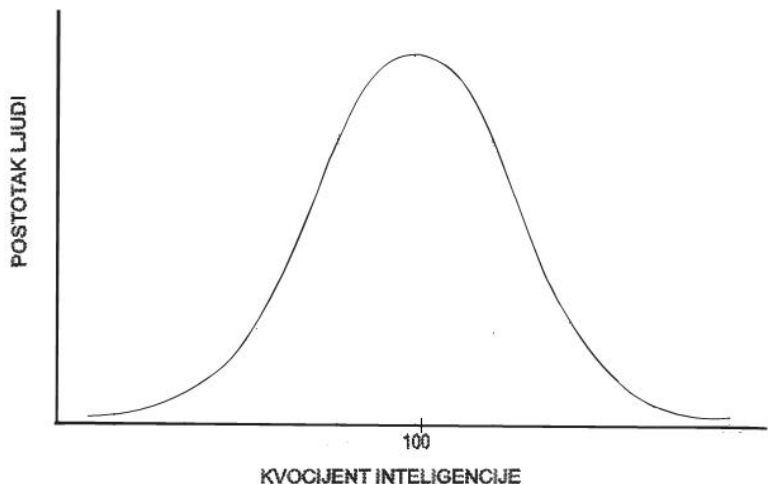
2 boda	Pouzdanost; dosljednost
1 bod	Visoka je korelacija između rezultata u dva mjerenja; znači da test mjeri istu osobinu; rezultati na testu ne ovise o nesistematskim varijabilnim faktorima
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

23.

2 boda	Testovi brzine - jednostavni zadatci u kratkom vremenu Testovi snage - složeni zadatci u dužem vremenu
1 bod	Navedena je jedna vrsta testa inteligencije i primjer; navedene su dvije vrste testa; navedena su dva primjera; navedene su dvije vrste testa, ali su netočno pridruženi primjeri
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

24.

3 boda	Navedene su sve 3 tražene informacije: krivulja je nacrtana potpuno točno s ispravnim nazivima osi ili navedene glavne vrijednosti na osima su točne
	- Objašnjena je raspodjela inteligencije - u populaciji najviše ima prosječnih osoba, a što se više udaljavamo od prosjeka to je manji postotak osoba s takvim kvocijentom - prosječnih je oko 50%, a osoba s intelektualnom onesposobljenošću oko 2,5%, isto toliko je i darovitih - Točno je označen Brunin rezultat (na apscisi označeno kod broja 100).
	Točan je grafički prikaz i objašnjena je raspodjela inteligencije u populaciji.
	Točan je grafički prikaz i označen je Brunin rezultat.
	Objašnjena je raspodjela inteligencije i označen je Brunin rezultat.
2 boda	Označen je Brunin rezultat, ali je grafički prikaz polovičan (npr. nacrtana je krivulja, ali nisu označene osi ili glavne vrijednosti na osima) i dano je površno objašnjenje raspodjele inteligencije.
	Točan je grafički prikaz raspodjele inteligencije.
	Objašnjena je raspodjela inteligencije u populaciji.
1 bod	Krivulja ne zadovoljava kriterije za 1 bod, ali je točno označen Brunin rezultat – na apscisi označeno kod broja 100.
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

25.

2 boda	Sekundarnom
1 bod	Starenje koje je posljedica životnih uvjeta
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

26.

2 boda	Humanističku
1 bod	Na terapiju koja se temelji na Maslowljevoj teoriji ličnosti; Rogersovoj psihoterapiji; fenomenološkoj psihologiji; egzistencijalističkoj psihologiji; pozitivnoj psihologiji
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

27.

2 boda	Superego
1 bod	Savjest; karakter
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

28.

2 boda	Prosocijalno ponašanje
1 bod	Altruizam; empatija
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

29.

2 boda	U adolescenciji; mladenaštvu
1 bod	U fazi formalnih operacija
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

30.

2 boda	Animizam; animističnost; animističko mišljenje
1 bod	Predopreacionalna faza; pridavanje osobina živih bića neživima
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

31.

3 boda	Imenovana su 3 (od 4 opisana) obilježja grupe i svakome je pridružena odgovarajuća rečenica: • Zajednički cilj – <i>Lidija se uključila u volontersku udrugu koja pomaže djeci.</i> • Interakcija - <i>Udruga održava sastanke jednom tjedno.</i> • Norme – <i>Imaju jasna pravila ponašanja.</i> • Uloge - <i>Svi članovi imaju određene dužnosti.</i>
2 boda	Navedena su 2 obilježja grupe i svakome je pridružena odgovarajuća rečenica. Navedena su 3 obilježja grupe i jednom ili dvama su pridružene točne rečenice. Navedeno je 1 ili 2 obilježja grupe i prepisane su 3 rečenice.
1 bod	Navedena su 2 ili 3 obilježja grupe. Navedeno je 1 ili 2 obilježja grupe i pridružena je jedna odgovarajuća rečenica. Navedeno je 1 obilježje grupe i prepisane su 2 odgovarajuće rečenice. Prepisane su 2 ili 3 tražene rečenice.
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

32.

2 boda	Ramiro Bujas
1 bod	Bujas
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

33.

2 boda	Socijalna psihologija
1 bod	Teorijska psihologija; znanstvena psihologija; istraživačka psihologija
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

34.

2 boda	Formuliranje hipoteze; hipoteza
1 bod	Odabir metode; odabir ispitanika; provedba istraživanja
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

35.

2 boda	Endorfini; endogeni opijati; endogeni morfini
1 bod	Neuroaktivni peptidi; peptidi
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

36.

2 boda	U REM fazi; paradoksalno spavanje
1 bod	U fazi kada sanjamo; oko sat vremena nakon što zaspemo; pred jutro; kada su moždani valovi velike frekvencije i male amplitude
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

37.

2 boda	Perceptivna konstantnost; konstantnost u percepciji; konstantnost boja
1 bod	Prepoznavamo predmete unatoč promjenama u uvjetima percipiranja; konstantnost
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

38.

2 boda	$MD = 10$
1 bod	$IQ = MD/KD \times 100$; $MD = KD \times IQ/100$; iznadprosječna; veća od 8
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

39.

2 boda	Bipolarni poremećaj; manično-depresivni poremećaj
1 bod	Poremećaj raspoloženja; psihotični poremećaj; poremećaj kod kojeg se izmjenjuju euforična i depresivna raspoloženja
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

40.

2 boda	Medicinskom; medicinskoj terapiji
1 bod	Terapijama koje mogu provoditi samo liječnici
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

41.

2 boda	Ponašajna; bihevioralna; akcijska
1 bod	Spremnost na ponašanje; diskriminacija
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno.

42.

2 boda	Socijalnom facilitacijom
1 bod	Socijalni utjecaj
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

43.

3 boda	Navedeni su primjeri za sve 3 skupine čimbenika i objašnjen je njihov utjecaj na psihičke procese i ponašanje, npr.: fizikalni čimbenik: vrijeme objašnjenje njegovog utjecaja na neki psihički proces ili ponašanje: tmurno vrijeme može izazvati tugu/lijepo vrijeme izaziva dobro raspoloženje i sl. fiziološki čimbenik: hormoni objašnjenje njegovog utjecaja na neki psihički proces ili ponašanje: povišena razina tiroksina djeluje na koncentraciju, razdražljivost, nesanicu socijalni čimbenik: obitelj objašnjenje utjecaja na neki psihički proces ili ponašanje: u obitelji se oblikuju vrijednosti pa ih i djeca usvajaju
2 boda	Navedeni su primjeri 2 vrste čimbenika i objašnjeni su njihovi utjecaji. Navedeni su primjeri za 3 čimbenika, ali je objašnjenje njihovog utjecaja površno (npr. fiziološki činitelj – hormoni, raspoloženje) Navedeni su primjeri za 3 čimbenika i objašnjeni su njihovi utjecaji, ali nije navedena kategorija na koju se odnosi ili su zamijenjeni primjeri i objašnjenja za dvije kategorije.
1 bod	Navedeni su primjeri za 2 ili 3 vrste čimbenika. Naveden je primjer 1 vrste čimbenika i objašnjen je njegov utjecaj. Navedeni su primjeri za 2 čimbenika, ali je objašnjenje njihovog utjecaja površno (npr. fiziološki činitelj – hormoni, raspoloženje) Navedeni su primjeri za 2 čimbenika i objašnjeni su njihovi utjecaji, ali su svrstani u pogrešnu kategoriju.
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

44.

3 boda	Navedena su i objašnjena 3 monokularna znaka dubine. • relativna veličina opaženog objekta - manje objekte opažamo kao udaljenije) • relativna visina – predmeti koji se čine bližima horizontu percipiraju se kao udaljeniji • prekrivanje - ukoliko neki predmet prekriva drugi percipiramo ga kao bližeg • linearna perspektiva – predmeti se čine utoliko manjima i međusobno bližima što su udaljeniji od nas (objektivno paralelne crte konvergiraju s udaljenošću) • atmosferska perspektiva - vrlo udaljeni predmeti su zamućeni i plavkasti • zasjenjenje i sjene – bliži su predmeti oni koji priječe dolazak svjetla na druge i oni čija sjena pada na druge • relativno gibanje (paralaksa predmeta) – kad se krećemo čini nam se kako se bliži objekti kreću brzo u suprotnom smjeru, a udaljeni polagano u istom smjeru kao i mi
2 boda	Navedena su 3 monokularna znaka i objašnjena su 2 ili 1. Navedena su 2 monokularna znaka i objašnjena su 2 ili 3. Naveden je 1 monokularni znak i objašnjena su 3 znaka.
1 bod	Naveden je 1 monokularni znak i objašnjena su 2 ili 1. Navedena su 2 ili 3 monokularna znaka. Objašnjena su 2 ili 3 monokularna znaka bez navođenja naziva.
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno

45.

3 boda	Naveden je naziv tražene razvojne faze i opisan je odgovarajući eksperiment za provjeru usvojenosti načela konzervacije, npr.: • Faza konkretnih operacija. • Pred dijete stavimo dvije široke čaše u kojima je jednaka količina tekućine te ga pitamo ima li u obje čaše ista količina tekućine ili različita. Kada dijete kaže da je količina ista pred njim se prelije tekućina iz jedne široke čaše u usku i visoku čašu. Pita ga se ima li u obje čaše ista količina tekućine ili različita. Ako odgovori ista, razumije načelo konzervacije. ILI Pred dijete stavimo dva reda po nekoliko kovanica i pitamo ga ima li u oba reda isti ili različiti broj kovanica. Zatim razmaknemo kovanice u jednom redu i pitamo ga ima li u oba reda isti ili različiti broj kovanica. Ako odgovori isti, razumije načelo konzervacije.
2 boda	Opisan je eksperiment za provjeru usvojenosti načela konzervacije no nedostaje naziv tražene razvojne faze. Naveden je naziv faze i površno je opisan eksperiment.
1 bod	Naveden je naziv tražene razvojne faze. Površno je opisan eksperiment za provjeru usvojenosti načela konzervacije.
0 bodova	Svi ostali odgovori koji ne uključuju gore navedeno